

REGULERING AV FISKET ETTER BLÅKVEITE NORD FOR 62° N I 2017

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter blåkveite i 2017 for Sametinget, som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

1 SAMMENDRAG

Reguleringsopplegget for fisket av blåkveite foreslås i hovedsak videreført i 2017. Når det gjelder fangstperiode for kystflåtens direktefiske, foreslår Fiskeridirektøren at fisket tillates i to perioder og at kystflåten under 28 meter får en kvote på 7 100 tonn og en økning av inneværende års maksimalkvoter. Trålere og konvensjonelle havfiskefartøy gis fartøykvoter på 71 tonn.

2 FISKET I 2015

Den norske kvoten av blåkveite var i 2015 på 9 675 tonn, hvorav 123 tonn var avsatt til forskning. Tabell 1 viser fangst av blåkveite fordelt på fartøygrupper i 2015.

Tabell 1: Fangst og førstehandsverdi i 2015

Fartøygruppe	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	2 348	87 084	41
Konvensjonelle havfiskefartøy	1 340	58 624	21
Fartøy under 28 meter største lengde	6 093	149 071	416
Andre	193	6 081	
Forskningsfangst	15	410	
Totalt	9 989	301 270	

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konesjons- og deltakerregister per 23. oktober 2016

I 2015 utgjorde det norske fisket av blåkveite nesten 10 000 tonn. Dette inkluderer også norske skolekvoter og forskningsfangst. Førstehandsverdien var ca. 301 millioner kroner.

Reguleringen av kystflåtens direktefiske i 2015 besto av følgende elementer:

- bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap kunne delta i det direkte kystfisket etter blåkveite.
- tillatt med et direkte fiske i to perioder fra mandag 25. mai til periodekvoten var beregnet oppfisket (fisket ble ikke stoppet) og fra mandag 27. juli til periodekvoten var beregnet oppfisket (16. august).
- to periodekvoter på henholdsvis 4 000 i første periode og 1 700 tonn i andre periode.
- differensierte maksimumkvoter etter fartøylengde.

På bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkveite var to områder i Nordland stengt for fiske etter blåkveite i 2015.

3 REGULERINGEN I 2016

På møte i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene enige om en fordelingsnøkkel for blåkveite. Denne innebærer at Norge får en andel på 51 %, Russland får 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Videre ble partene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2015 enige om en totalkvote på 22 000 tonn for 2016, hvilket innebærer en kvote til Norge på 11 205 tonn, hvorav inntil 750 tonn kunne avsettes til forskningsformål.

Det ble avsatt 80 tonn til forskningsformål.

Reguleringen av fisket i 2016 besto av følgende elementer:

- bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap, kunne delta i det direkte fisket etter blåkveite.
- to periodekvoter på henholdsvis 4 600 i første periode og 2 000 tonn i andre periode.
- tillatt med et direkte fiske i to perioder fra mandag 23. mai til periodekvoten var beregnet oppfisket (13. juni) og fra mandag 25. juli til periodekvoten var beregnet oppfisket (8.august).
- differensierte maksimumkvoter etter fartøylengde. Disse var ved periodeoppstart som følger:

Tabell 2: Maksimumkvoter 2016

Største lengde	Maksimumkvote
0 – 13,9 meter	18 tonn
14 – 19,9 meter	21 tonn
20 – 27,9 meter	24 tonn

- fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke er tillatt, kan ha inntil 7 % bifangst av blåkveite. Bifangsten for konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde er i tillegg begrenset til 20 tonn.

- trålere og konvensjonelle havfiskefartøy er regulert med en fartøykvote på 66 tonn. Denne kvoten skal også dekke bifangst av blåkkeite i andre fiskerier.

De to områdene i Nordland som har vært stengt for fiske i flere år på bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkkeite, ble i år åpnet for fiske i forkant av første periode.

4 UTVIKLINGEN I FISKET I 2016

Tabell 3 gir en oversikt over fangst av blåkkeite fordelt på fartøygrupper per 23. oktober i år. Av Norges kvote på 11 205 tonn, står det nesten 1 200 tonn igjen. Det er registrert 19 tonn forskningsfangst hittil i år. Når det gjelder havfiskeflåten, har 21 konvensjonelle havfiskefartøy og 36 trålere landet fangst av blåkkeite så langt i 2016.

Tabell 3: Fangst og førstehåndsverdi i 2016

Fartøygruppe	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	1 464	44 454	36
Konvensjonelle havfiskefartøy	1 187	54 299	21
Fartøy under 28 meter største lengde	7 031	206 174	508
Andre	312	10 758	
Forskningsfangst	19	589	
Totalt	10 013	316 274	

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister og Konesjons- og deltakerregister per 23. oktober 2016

Tabell 4 viser status over fangst, førstehåndsverdi og deltakelse av fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap. Før oppstart hadde 86 fartøy fisket til sammen 14 tonn blåkkeite som bifangst. Totalt er kvoten på 6 600 tonn i det direkte kystfisket etter blåkkeite overfisket med vel 400 tonn.

Tabell 4: Fangst, førstehåndsverdi og deltakelse av konvensjonelle fartøy under 28 meter største lengde i 2016

	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Bifangst før direktefiske	41	853	
Direktefiske 1. periode	4 635	136 619	391
Bifangst mellomperiode	93	2 318	7
Direktefiske 2. periode	2 233	64 569	101
Bifangst etter direktefiske	29	1 815	9
Totalt	7 031	206 174	508

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister per 23. oktober 2016

Deltakelsen og fisketakten i første periode var god, og fisket ble stoppet 13. juni. Også i andre periode var fisketakten relativt høy, slik at fisket ble stoppet 8. august. Ettersom totalkvoten økte med nesten 16 % sammenliknet med 2014, ble det gitt høyere maksimalkvoter fra årets begynnelse. Det var ikke nødvendig med refordelinger i kystflåtens direktefiske i innværende år.

Som tabell 4 viser, har 508 kystfartøy landet blåkveite så langt i år, mot 416 (403) fartøy i 2015 (2014). Den reelle deltakelsen i direktefisket har vært noe lavere, siden en del fartøy kun har landet blåkveite som bifangst.

Tabell 5 viser at 228 fartøy har utnyttet sine maksimalkvoter, mens 280 fartøy ikke har utnyttet maksimalkvotene sine fullt.

Tabell 5: Restkvoter i direktefisket etter blåkveite i 2016 fordelt på antall fartøy og lengdegrupper

Lengdegruppe (største lengde)	Antall fartøy overfisket kvote	Antall fartøy ferdig med kvote	Antall fartøy med restkvote på under 50 %	Antall fartøy med restkvote på over 50 %	Totalt antall
0 – 13,99 meter	19	79	74	126	298
14 – 19,99 meter	35	54	41	18	148
20 – 27,99 meter	18	23	12	9	62
Totalt	72	156	127	153	508

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister per 23. oktober 2016

5 BESTANDSSITUASJONEN

5.1 STATUS

Blåkveitebestanden vurderes i henhold til føre-var prinsippet, basert på en nyutviklet analytisk bestandsmodell. Fangstrate på 0,027 i senere tid (gjennomsnitt for 5 og 10 år) har vært konsistent med oppgang i fangstbar biomasse (lengde $\geq$ 45 cm) i samme periode.

Fremskrivninger basert på kjent rekruttering til og med 2010 viser at selv om biomassen vil reduseres, vil ikke dagens fangsttrykk føre bestanden raskt under føre-var biomassen (Bpa). Det konkluderes derfor med at dette fangsttrykket er egnet, gitt at fangstbar biomasse fortsatt er over føre-var nivå. Blåkveite er lengelevende art som fordrer lavt fangsttrykk og bestanden er nå i en relativt stabil tilstand. Det er derfor ikke behov for årlig oppdatering av rådgivningen, og ICES gir råd for to år.

5.2 FORVALTNINGSRÅD

ICES anbefaler i henhold til føre-var tilnærming at fangstene ikke skal overskride 19 800 tonn i hvert av årene 2016 og 2017. Dette tilsvarer fangstrate på omtrent 0,027.

6 RAMMEVILKÅR I KVOTEAVTALEN MED RUSSLAND FOR 2017

På møte i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene som nevnt enige om en fordelingsnøkkel for blåkveite som gir Norge en andel på 51 %, Russland 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Partene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble i høst enige om en totalkvote på 24 000 tonn for 2017, hvilket innebærer en kvote til Norge på 12 225 tonn, hvorav inntil 750 tonn kan avsettes til forskningsformål.

7 REGULERING AV FISKET I 2017

7.1 AVSETNING TIL FORSKNINGSFORMÅL

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2017. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2017 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2017. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrukk dersom avsetningene er for lave.

7.2 FORDELING AV NORSK KVOTE

Da totalkvoter ble innført i 2009, besluttet Fiskeri- og Kystdepartementet at siste års blåkveitefiske skulle videreføres i størst mulig grad. Et direktefiske skulle primært fortsatt forbeholdes kystflåten, og det ble derfor ikke fastsatt noen fordelingsnøkkel. Basert på siste års fiske ble det imidlertid lagt opp til en regulering som innebærer en fordeling på 60 % til kystflåten og 40 % til havgående fiskefartøy. Tidligere hadde havgående fiskefartøy adgang til å ha inntil 40 tonn blåkveite som bifangst, men fra 2010 fikk gruppen fartøyskvoter som skal inkludere bifangst.

For å unngå at totalkvoten overfiskes, er det nødvendig å holde tilbake et begrenset kvantum til uunngåelig bifangst for kystfartøy over 28 meter største lengde.

Fiskeridirektøren legger til grunn en tilsvarende fordeling mellom kystflåten og kystfartøy over 28 meter største lengde, konvensjonelle havfiskefartøy og trålere som tidligere år.

Fiskeridirektøren foreslår en kvote på 7 100 tonn for kystflåtens direktefiske etter blåkveite i 2017.

7.3 REGULERING AV DET DIREKTE KYSTFISKET

7.3.1 Fangstperiode

Den gjeldende reguleringsordningen i kystfisket har funnet sin form over tid. Det forhold at Norge og Russland med virkning fra 2010 fastsatte en totalkvote har ikke endret rammene vesentlig for reguleringen av fisket nasjonalt. Fiskeridirektøren finner det derfor hensiktsmessig å videreføre ordningen med å regulere fisket etter blåkveite innenfor avgrensede perioder.

Det direkte fisket var åpent i to perioder på til sammen sju uker i 2005, seks uker i 2006 og sju uker i 2007. Det enkelte fartøy kunne bare delta i en av periodene. I 2008 var fisket i utgangspunktet regulert med en periode på fem uker som senere ble forlenget til seks uker. I 2009, 2011 og 2013 var fisket åpent i to perioder på til sammen åtte uker, og i 2010 (2012) var fisket åpent i to perioder på til sammen ca. tre (fire) uker. Fartøyene kunne delta i begge periodene. I 2014 og 2015 ble fisket ikke stoppet i første periode, slik at fisket var åpent sammenhengende i henholdsvis nesten 14 uker og 12 uker sammenhengende. I 2016 var direktefisket åpent i til sammen 5 uker.

Tilsvarende som inneværende år vil Fiskeridirektøren foreslå at fisket i 2017 reguleres i to perioder der fisket stoppes når periodekvotene er beregnet oppfisket. For å ta høyde for perioder med vanskelige vær- og fangstforhold gis fartøyene anledning til å delta i begge periodene.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap gis adgang til et direkte fiske etter blåkveite i to perioder som stoppes når periodekvotene er beregnet oppfisket. I utgangspunktet foreslår Fiskeridirektøren at fisket avvikles fra og med 22. mai og fra og med 24. juli.

Fiskeridirektøren foreslår videre at 70 % av kystflåtens kvote kan fiskes i første periode, og 30 % i andre periode.

7.3.2 Maksimalkvoter

I årene 2012-2016 har det vært fastsatt følgende maksimalkvoter:

Tabell 6: Maksimalkvoter 2012-2016

Største lengde	Maksimalkvote 2012-2014	Maksimalkvote 2015	Maksimalkvote 2016
0 - 13,9 meter	12,5 tonn	15 tonn	18 tonn
14 - 19,9 meter	15 tonn	17,5 tonn	21 tonn
20 - 27,9 meter	17,5 tonn	20 tonn	24 tonn

Ettersom det ikke er innført deltakerbegrensning i fisket etter blåkveite er det potensielt mange fartøy som vil kunne fiske på en forholdsvis liten kvote.

Interessen syntes å være høyere når kvotene øker. Videre er fisketakten avhengig av vær- og fangstforhold. Disse har vært gode de siste årene. Ved gode fangstforhold og høy deltakelse vil fisket kunne avvikles på svært kort tid. Direktefisket har blitt betegnet som et kappfiske, som er lite forutsigbart. Kappfisket bidrar til en uheldig markedssituasjon, og landindustrien ser helst at fisket strekkes ut over tid. Men også refordelinger bidrar til et uforutsigbart fiske. I 2014 og 2015 ble som nevnt fisket ikke stoppet i første periode, og det har deltatt færre fartøy enn tidligere. Imidlertid økte både deltakelsen og fisketakten i 2016, og fisket ble avviklet på til sammen 5 uker. Etersom kvoten har økt med ca. 9 % sammenliknet med 2016, kan det likevel være hensiktsmessig å øke kvotene tilsvarende fra inneværende år.

Tabell 7: Forslag til maksimalkvoter i 2017

Største lengde	Maksimalkvote
0 - 13,9 meter	20 tonn
14 - 19,9 meter	23,5 tonn
20 - 27,9 meter	25 tonn

Fiskeridirektøren vil foreslå maksimalkvoter som gitt i tabell 7.

7.3.3 Bifangst

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke lenger er tillatt, kan ha inntil 7 % blåkveite om bord til enhver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst.

Fiskeridirektøren foreslår at ordningen med ukeavregning for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap og som leverer flere ganger pr. uke videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at blåkveite tatt som bifangst når det ikke er adgang til direktefiske, går til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

Når det gjelder konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde utgjør denne gruppen 51 fartøy. Dersom disse skal tildeles en kvote som skal kunne tas i et direktefiske, vil det innebære et betydelig kvantum på bekostning av de øvrige gruppene. Etter Fiskeridirektørens oppfatning er det ikke hensiktsmessig med en liberalisering av reguleringen for denne gruppen. Det legges da også til grunn at rederne ved utskiftning til større fartøy gjorde et valg som innebar at de ikke kunne delta i et direktefiske etter blåkveite.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde ikke kan ha mer enn 20 tonn blåkveite som bifangst i løpet av året.

7.4 REGULERING AV FISKET FOR TRÅLERE OG KONVENSJONELLE HAVFISKEFARTØY

Inneværende år har trålere og konvensjonelle havfiskefartøy kunnet fiske og lande en kvote på 66 tonn blåkveite. Denne kvoten dekker også eventuell bifangst av blåkveite i andre fiskerier.

Når man ser på deltakelsen til trålere og konvensjonelle havfiskefartøy i foregående år, er denne forutsigbar og ganske stabil. De fleste utnytter kvoten godt. I 2014 (2013) deltok 41 (43) trålere og 22 (32) konvensjonelle havfiskefartøy, og i 2015 har 41 trålere og 22 konvensjonelle havfiskefartøy deltatt. Så langt i 2016 har 21 konvensjonelle havfiskefartøy og 36 trålere landet fangst av blåkveite.

Tatt i betraktning en økning i totalkvote sammenliknet med inneværende år, synes det å være rom for å øke neste års kvoter.

For 2017 foreslår Fiskeridirektøren at trålerne og konvensjonelle havfiskefartøy tildeles en fartøyskvote på 71 tonn blåkveite. Denne kvoten kan fiskes i et direktefiske, men må også dekke bifangst i andre fiskerier.

7.5 FREMMEDSTOFFER I BLÅKVEITE

Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) har foretatt en basisundersøkelse for blåkveite som ble gjennomført med prøvetaking i perioden 2006-2008. Det har blitt foretatt oppfølgingsundersøkelser i perioden 2011-2015.

På bakgrunn av resultatene fra basisundersøkelsen og oppfølgingsundersøkelsene ble det bestemt å stenge for fiske etter blåkveite, først et område ved Trænadjupet i 2011, og deretter et område lands Eggakanten utenfor Lofoten i 2012. Disse stengningene har blitt videreført fram til og med 2015.

Resultatene fra basisundersøkelsen og oppfølgingsundersøkelsene for blåkveite har vist at det er betydelig variasjon i nivåene av dioksiner og dioksinlignende PCB i blåkveite fra år til år i alle områder som er undersøkt. Generelt er det vist at nivåene har vært høyest for prøver av fisk fanget i perioden 2006-2008 og i 2012, mens blåkveite fanget i 2011, 2013 og 2014 har hatt lavere verdier. Analysene fra 2015 viser et stabilt lavere nivå, og Mattilsynet anbefalte derfor at de to områdene kunne åpnes for fiske i 2016. På denne bakgrunn åpnet Fiskeridirektoratet de stengte feltene i forkant av kystflåtens direktefiske.

Det vil fremdeles være behov for tett overvåkning av nivåene av fremmedstoffer, og da særlig dioksiner og dioksinlignende PCB, i denne arten. Det har ikke vært gjennomført prøvetaking i 2016, men det planlegges prøvetaking i 2017. Det foreligger ikke noen ny informasjon på det nåværende tidspunkt, slik at det ikke er grunnlag for å foreslå å stenge områder for fiske etter blåkveite i 2017.

7.6 RØKTINGSFREKVENS

Fiskeridirektoratet er kjent med at røktingsfrekvens av garn i blåkveitefiske varierer med område, tilgjengelighet, værforhold og andre faktorer. I mange tilfeller bidrar dette til betydelig kortere røktingsfrekvens tidlig i fisket enn hva som er maksimalt tillatt. Dette er gunstig av hensyn til både kvalitet og mer optimal høsting. Fiskeridirektoratet finner det allikevel riktig å minne om at blåkveitegarn skal røktes minst annen hver dag. Forsøk har vist at bunndyr, fortrinnsvis lus, kan angripe fisken allerede i en tidlig fase, noe som igjen kan føre til et uakseptabelt utkast.

7.7 TAP AV GARN

Årlige opprenskingstokt etter tapte fiskeredskaper på havbunnen viser at tapte blåkveitegarn er den redskapstypen som representerer den største faren for skjult beskatning (ghost fishing) over tid. Denne redskapstypen har derfor høyest prioritet under opprenskingen. Dessverre finner vi fremdeles slike garnlenker som ikke er meldt tapt. Dette er uheldig og burde være helt unødvendig med en opprenskingsordning.

Vi registrerer at flere som mister garn i første periode venter med å melde tapet til fisket er endelig stengt for å selv kunne «gjenfiske» garna under eventuell refordeling. Dette fører til at flere glemmer å melde tapet. Dersom ikke sokneforsøk gjennomføres i rimelig tid etter tapet, skal dette meldes til Kystvaktsentralen. Dette er også av hensyn til nye fartøy som kommer til feltet og kan da unngå å bli hengende fast med fare for ytterligere tap.

Fiskeridirektoratet opplever generelt en positiv dialog med fiskerinæringen om melding av redskapstap, men vi understreker viktigheten av at spesielt tap av blåkveitegarn blir meldt.